

Topic	Public Consultation meeting on draft EIA and SIA reports for the Nalunaq gold mine project
Date	31-01-2024
Place	Nanortalik

ooo000ooo

Translation services were provided during the meeting.

Speakers used their preferred language from the options: Greenlandic, Danish, English.

The following notes in the text will explain which language was used originally by a speaker, and what translations were made:

[KAL] - a speaker used Greenlandic language

[DK] – a speaker used Danish language

[ENG] – a speaker used English language

[KAL/ENG] – translation from Greenlandic to English

[KAL/DK] – translation from Greenlandic to Danish

[DK/ENG] – translation from Danish to English

[DK/KAL] – translation from Danish to Greenlandic

[ENG/KAL] – translation from English to Greenlandic

[ENG/DK] – translation from English to Danish

Hvem	Kalaallisut / Grønlandsk / Greenlandic	Qallunaatut / Dansk / Danish	Tuluttut / Engelsk / English
Anna Peter	<p>[KAL] Tamassi tikilluaritsi, Nanortalimmi peqataasut, maanilu peqataasut. Naalakkersuisut kuultisiorfik Nalunaq pillugu tusarniaanissaanut tikilluaritsi.</p> <p>Tusaalluarsinnaavisinnga Nanortalimmi?</p>	<p>[KAL/DK] Velkommen alle deltagere fra Nanortalik og her, til regeringshøringen om guldminen Nalunaq.</p> <p>Kan du høre mig tydeligt fra Nanortalik?</p>	<p>[KAL/ENG] Welcome everyone, participants from Nanortalik and here, to the government hearing on the gold mine Nalunaq.</p> <p>Can you hear me clearly from Nanortalik?</p>
Anduut	<p>[KAL] Apeqquteqartoqarpat nippakkumaarparput aat? Tusarnaarujuussaagut. Nipeqarpa?</p>	<p>[KAL/DK] Vi skruer op for lyden, når nogen stiller et spørgsmål, er det i orden? Vi vil lytte. Kan I høre os?</p>	<p>[KAL/ENG] We will turn up the audio when someone asks a question, is it alright? We will be listening. Can you hear us?</p>
Collective	<p>[KAL] Ja.</p>	<p>[KAL/DK] Ja.</p>	<p>[KAL/ENG] Yes</p>
Kalistat	<p>[KAL] Nippaareqaatit</p>	<p>[KAL/DK] Vi hører dig højt og klart.</p>	<p>[KAL/ENG] You are loud and clear</p>
Anna Peter	<p>[KAL] Uagut aamma tusaasinnaavitigt? Torrak. Tassa attaveqaatitigt ingerlagatta, imaassinnaavoq ajalusooqattaalaartugut. Kisianni tassa ingerlassaagut. Anna-Peter Knudsenimik ateqarpunga. Unnuk manna tusarniaanermi aqutsisuussaanga. Ataatsimiinneq immiunneqarpoq aamma, taanna</p>	<p>[KAL/DK] Kan I også høre os? Meget godt. Vi bruger telekommunikationslinjer, og der kan forventes udfald. Vi vil dog fortsætte. Mit navn er Anna P Knudsen og jeg skal være jeres moderator i aften. Jeg vil også gerne</p>	<p>[KAL/ENG] Can you also hear us? Very well. We are using telecommunication lines and fallout can be expected. We will however go on. My name is Anna P Knudsen and I am going to be your moderator tonight. I also would like to inform you that the</p>

	<p>ilisimatitsissutigissavara. Naalakkersuisut nittartagaanni imaqarniliami atortussaassagami aamma.</p> <p>Kalaallisut uanga oqalussaanga, aqutsinera Kalaallisut ingerlassooq, taamaakkaluartorlu tamaani nutserisoqarpugut aamma. Oqalunnerit, saqqummiinerit aallaavigalugit nutserisorput, Kalaallisut, Tuluttuumut Qallunaatumulluunniit nutserisarumaarpoq. Taamaammat saqqummiussisussat Tuluttugaangata Kalaallisuumut nutserisassaaq, Qallunaatuujugaangamillu Kalaallisut nutserisitsinissaq aamma periarfissaassaaq.</p> <p>Unnuk manna kuultisiorfik Nalunaq eqqartussavarput, VSB VVM-imullu tusarniaasut ingerlareernikuupput. Taakkulu aallaavigalugit Marts aallaqqaataat 2024 tungaanut ingerlanneqassaaq.</p> <p>Nalunaarusiallu taakkua Naalakkersuisut naammassillugit suliarinnginneranni tamanut ammasumik tusarniaanerit ingerlanneqassapput. Nunaqavissummi ilissi aamma isummasi, apequtisi Naalakkersuisut tusarusuppaat. Taamaammat tusarniaanerit ukua ingerlanneqarput. Tusarniaanermilu unnuk manna ataatsimiinneq ataatsimiinneq matumani suliffeqarfimminngaanniit, Naalakkersuisunut ilaasortat, Kommune Kujallerminngaanniit Borgmesterilu tamaani peqatigivagut, atorfilittallu.</p>	<p>informere jer om, at mødet bliver optaget. Det kommer til at blive brugt i en del af resumeet på regeringens hjemmeside.</p> <p>Jeg vil lede mødet på grønlandsk, men vi har en tolk her. Der vil blive tolket til grønlandsk, engelsk eller dansk. Så når præsentationen foregår på engelsk vil der være tolkning til grønlandsk, og tolkning fra dansk til grønlandsk vil også være muligt.</p> <p>Aftenens høring er en del af den igangværende høringer om SIA'en og VVM'en for guldminen Nalunaq. Disse høringer fortsætter indtil 1. marts 2024.</p> <p>De offentlige høringer vil blive afholdt, før regeringen færdiggør disse rapporter. Regeringen vil gerne vide, hvilke holdninger og spørgsmål lokalbefolkningen har. Derfor afholdes disse høringer.</p> <p>I aftenens høring vil der også være repræsentanter fra selskabet, ministre, borgmester og embedsmænd fra Kujalleq Kommune her hos os.</p>	<p>meeting is being recorded. It is going to be used in part of the resume on the Government's webpage.</p> <p>I am going to moderate in Greenlandic, but we have an interpreter here. Interpretation is going to be done into Greenlandic, English or Danish. So, when presentation is in English there will be interpretation into Greenlandic, and interpretation from Danish into Greenlandic will also be possible.</p> <p>Tonight's hearing is a part of ongoing consultations on SIA and EIA of the gold mine Nalunaq. These hearings will continue until 1st of March 2024.</p> <p>The public hearings will be held before Government finalise these reports. The Government wants to know what opinions and questions local people have. That is why these hearings are held.</p> <p>In tonight's hearing there will representatives from the Company, Ministers, and the mayor and officials of Kujalleq Municipality are also here with us.</p>
--	--	--	---

	Taamaammat massakkut oqaaseqarneq Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsit atuutsinneqarnerannut, Naligiissitaanermullu Naalackersuisoq Naaja H. Nathanielsen tunniuppara.	Derfor giver jeg ordet til minister for bolig, infrastruktur, mineraler, justits- og ligestilling, Naaja H. Nathanielsen.	Therefore, I give the floor to Minister for Housing, Infrastructure, Minerals, Justice and Gender Equality, Naaja H. Nathanielsen.
Naaja H. Nathanielsen	<p style="text-align: center;">[DK/KAL]</p> <p>Aluu, qujanaq takkukkassi naak attaveqaatitigooraluartoq. Naalackersuisut sinnerlugit innuttaasunik ataatsimiititsinermut tikilluaqqusiniarpunga, tassanilu Kuultisiorfik Nalunaq tusagaqarfigissavarput. Aatsitassarsiornermik aallartitsisinnaassaguni taava ingerlatseqatigiiffik innuttaasunik massumatut ataatsimiititsisariaqarpoq, taakkunanilu suliariniakkap avatangiisinut kiisalu inuiaqatigiinnut tunngasortaanik nassuiaateqartassalluni. Taamaammat ullumikkut maani ippugut. Naalackersuisut borgmesterilu oqaaserineqartunik tusarnaariarlutik maaniipput. Tassa suliariniagaq tusarussiuk sunik eqqarsaateqassanersusi tusarusuppaat. Aatsitassarsiorfinnik ingerlatsisoqarnissaa Naalackersuisunit assorsuaq kissaatiginartinneqarpoq, suliffissami pissarsiarineqarsinnaasut assorsuaq pingaaruteqartutut isigigatsigit. Aammali aatsitassarsiornerup nalaani avatangiisit ajoquserneqannginnissaat aatsitasarsiornerullu inuiaqatigiinnut iluaqutaanissaa qularnaarusogaarput. Taamaammat neriungaarpugut oqallinnermut peqataassasusi</p>	<p style="text-align: center;">[DK]</p> <p>Hej, og tak fordi I er kommet, selvom at det er online. På vegne af Naalackersuisut, så vil jeg også byde velkommen til borgermødet, hvor vi er her for at høre om Nalunaq Goldmine projekt. For at kunne igangsætte minedrift, så skal selskabet afholde de her borgermøder, hvor de fortæller om projektets miljøforhold og forhold for det lokale samfund. Og det er derfor, vi er her i dag. Naalackersuisut og borgmesteren er her i dag for at lytte til det, der bliver sagt. Det er I, der spørger om det. Det er I, der tænker på, når I hører om projektet. Og Naalackersuisut, vil vi rigtig gerne have mineprojekter, vi synes, det er vigtigt med de jobmuligheder, det kan give. Men vi vil også gerne sikre os, at miljøet har det godt under et mineprojekt, og at mineprojektet er til gavn for lokalsamfundet. Så vi håber meget, at I vil bidrage til debatten og komme med jeres spørgsmål, så vi også kan blive klogere på, hvad I tænker.</p>	<p style="text-align: center;">[DK/ENG]</p> <p>Hi, and thanks for coming, even though it's online. On behalf of the Government, I would also like to welcome you to the public meeting where we are here to hear about Nalunaq Gold Mine project. In order to be able to start mining, the company must hold these public meetings, where they talk about the project's environmental impact and the conditions for the local community. And that is why we are here today. The Government members and the mayor are here today to listen to what is being said. You are the ones asking about the project. You are the one who should hear about the project. In the Government, we would really like to have the mining projects, we think it is important with the job opportunities it can provide. But we also want to make sure that the environment is doing well during a mining project and that the local community benefits from the mining project. So, we very much hope</p>

	apeqquteqartarlusilu, taamaalillusi sunik eqqarsaateqarnersusi uagutaaq paasilluarniassagatsigu.		that you will contribute to the debate and come up with your questions, so that we can also find out what you think.
Anna Peter	[KAL] Naalackersuisumut qujariarluta, WSB-minngaanniit inerniliinernik saqqummiussisoqassaaq.	[KAL/DK] Vi takker ministrene og nu til konklusionerne fra WSP.	[KAL/ENG] We thank the ministers and now for conclusions from WSP.
Morten Christensen	[DK/KAL] Haluu tamassi, Morten Christensenimik ateqarpunga WSP-millu aggerpunga, uagullu avatangiisit pillugit nalunaarusiortuuvugut. Sumiiffik taqqanna misissuataarparput paasillugulu pinngortitaq annerusumik sunnigaanavianngitsoq. Aammami aatsitassarsiorfik nunap iluaniippoq, taamalu nammineerluni taqqavani avatangiisinut sunniuteqarnaviarani. Atortorissaaruteqarfiillu aatsitassarsiorfimmuat attuumassuteqartut siusinnerusukkut atortulersuuteqarfioersimasuni ittussaapput. Aammattaaq aatsitassarsiorfimmiit avatangiisinut aniatitsisoqarnavianngitsoq nalilivugut. Tamanna qularnaarumallugu avatangiisit ingerlaavartumik malinnaavigissavavut sumik arlaannik pisoqaratarsinnaanera takusinnaajumallugu. Taamaammat taqqavani avatangiisitigut malunnaateqangaanngitsumik suliariniagaq ingerlanneqarsinnaasoq inerniliivugut. Tamaanga killitsigu aat? Kisianni soorunami apeqquteqarsinnaavusi, unitsiarnerulli kingorna tigussavavut.	[DK] Hej alle sammen, jeg hedder Morten Christensen og kommer fra WSP, som har lavet miljøvurderingen. Vi har gennemgået området derude og fundet ud af, at der ikke sker nogen stor påvirkning af naturen. Minen er jo også nede under jorden, og det vil sige, at den ikke påvirker naturen i området i sig selv. Og de anlæg, som kommer i forbindelse med minen, ligger på steder, hvor der tidligere har været mineanlæg. Samtidig vurderer vi, at der ikke er nogen risiko for, at der spredes ting til miljøet fra mineprojektet. Og for at sikre det, laver vi et overvågningsprogram, hvor vi løbende holder øje med, om der sker noget. Så, vi konkluderer, at projektet her kan gennemføres med et meget lille fodaftryk på det lokale miljø. Skal vi sige det? Men I må selvfølgelig gerne stille spørgsmål, men det gør vi så bagefter pausen.	[DK/ENG] Hello everyone, my name is Morten Christensen and I come from WSP, which did the environmental assessment. We have surveyed the area and found that there is no major impact on nature. After all, the mine is underground, which means that it does not affect the environment in the area itself. And the facilities that come in connection with the mine are located in places where there have been mining facilities in the past. At the same time, we assess that there is no risk of things spreading to the environment from the mining project. And to ensure that, we designed a monitoring program where we continuously keep an eye on whether anything happens. So, we conclude that the project here can be implemented with a very small footprint on the local environment. Should we say it? But of course, you are welcome

			to ask questions, but we will do so after the break.
Heidi Hjort	<p style="text-align: center;">[DK/KAL]</p> <p>Aluu, uanga Heidi Hjortimik ateqarpunga, taavalu suliariniakkap inuiaqatigiinnut sunniutissaanik uanga suliarituuvunga. Suliami tassani aatsitassarsiorfiup innunut inuiaqatigiinnullu sunniutigisinnaasaanik misissuivugut, taamaammallu ilissi innuttaasutut suliariniakkamit sutigit sunnigaasinnaanersusi paaserusussimavarput. Taamaaliornitsinnilu innuttaasunik oqaloqatiginnittarpugut paasiniarlugu sumiffiit suut aalisarnermut atorneqartarnersut, kiisalu suut innuttaasunit aarleqqutigineqarsinnaanersut isiginiartariaqarnerivut paasiniarparput. Misissuinermiillu inerniliunneqartoq tassaavoq suliariniagaq qassiinik pitsaasunik sunniuteqassasoq, soorlu suliffissatigit, piginnaanngorsarnikkut ilinniagaqarnikkullu suliariniakkamut attuumassuteqartunik, aammattaaq isumaqarpugut najukkami inuussutissarsiornermut qassiitigit pitsaasunik periarfissiissasoq. Tamatuma saniatigit aatsitassarsiorfimmuat atillugu aamma suut ajutoorfiusinnaanersut qimerloorparput. Naliliinerput naapertorlugu peqqissutsimut tunngasutigit isumakuluutaasinnaasut killeqassapput qanorlu iliuuseqarfigineqarsinnaassallutik. Aamma isumaqarpugut aalisarnermut piniarnermullu sunniutai assut killeqassasut tamaani killilersuisoqarnissaa pissutigalugu, aammalu paasissutissat</p>	<p style="text-align: center;">[DK]</p> <p>Hej, jeg hedder Heidi Hjort, og jeg har været ansvarlig for at udarbejde VSB'en for projektet. I den proces har vi kigget på, hvad det er for nogle socialt og samfundsmæssige påvirkninger, som projektet kan give anledning til, og det vil sige, at vi har været optaget af at finde ud af, hvordan I som borgere vil kunne opleve forskellige påvirkninger fra projektet. I den proces har vi også været i dialog med borgere for blandt andet at finde ud af, hvad det er for nogle områder, I bruger til fiskeri, og hvilke bekymringer der eventuelt kunne være blandt borgerne, har vi taget højde for. Og det, der er konklusionen fra undersøgelsen, det er, at projektet har en række positive effekter, og det er blandt andet i forhold til arbejdspladser, muligheder for oplæring og uddannelse i forbindelse med projektet, og så vurderer vi også, at der leveres en række positive muligheder for udvikling af det lokale erhvervsliv. Derudover har vi også kigget på risici, der også kunne være med projektet. Og der er det vores vurdering, at risici i forbindelse med sundhed, for eksempel, dog vil være meget</p>	<p style="text-align: center;">[DK/ENG]</p> <p>Hello, my name is Heidi Hjort, and I have been responsible for preparing the SIA for the project. In that process, we have looked at what kind of social and community impacts the project may cause, which means that we have been concerned with finding out how you, as citizens, will be able to experience various impacts from the project. In that process, we have also been in dialogue with citizens to find out, among other things, what kind of areas you use for fishing, and we have taken into account what concerns there might be among citizens. It can be concluded from the investigation, that the project has a number of positive effects, and this is, among other things, in relation to workplaces, opportunities for training and education in connection with the project, and we also assess that there will be a number of positive opportunities for the development of the local business community. In addition, we have also looked at risks that may be associated with the project. It is our</p>

	<p>pissarsiaavut naaapertorlugit tamaani aalisartoqartaranilu piniartoqartanngilaq. Naggataatigut oqaatigiinnarniarpara paasisaqarnerujumagussi nalunaarusianik atuarnissarsi kajumissaarutigissagakku. Quppernermi kingullerpaamiipput sunniutit qanoq iliuuseqarfiginarlugit sunik pilersaaruteqarnersugut. Qujanaq.</p>	<p>begrænsede og håndterbare. Og det er også vores vurdering, at påvirkningerne i for eksempel fiskeri og jagt vil være meget begrænsede, fordi at de restriktioner, der bliver indført, er i et område, som ifølge de oplysninger, vi har, ikke er lig med området, hvor fiskeri og jagt foregår. Og så vil jeg bare her til sidst sige, at hvis I gerne vil vide mere, så vil jeg anbefale jer at gå ind og kigge på nogle rapporter. Det allersidste side, det er der, hvor vi har en tabel med plan for, hvad det er for nogle tiltag, der bliver implementeret for at håndtere påvirkningerne. Tak.</p>	<p>assessment that there will be risks associated with health, for example, but this will be very limited and manageable. And it is also our assessment that the impacts on, for example, fishing and hunting will be very limited, because the restrictions that will be introduced are in an area which, according to the information we have, is not where fishing and hunting takes place. And then I just want to say here at the end that if you would like to know more, I would recommend you look in the report. On the very last page, there is a table with a plan with the measures to be implemented to deal with the impacts. Thanks.</p>
<p>Anna Peter</p>	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Misissuinerit eqqartorneqareemata misissuinermi imaqarniliat aallaavigalugit nassiussuuvigineqarumaarput Nanortalimmut, filetulluunniit apuunneqarumaarput. Nanortalimmiunut takuneqarsinnaanngorlugit, allamiunullu.</p> <p>Naalackersuisut qupperneranni Naalackersuisut.gl-imi aamma takuneqarsinnaapput.</p> <p>Inuit attaveqaaqatigiittarfiatigut video ingerlaartoq takutinneqanngikkaluarluni, naalisarlugu saqqummifigineqalaassaaq.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Vi har nu hørt resultater fra undersøgelserne, og resumeer vil blive sendt til Nanortalik, måske som filer, så de kan ses af Nanortalik-borgere og andre.</p> <p>De kan også findes på regeringens hjemmeside naalackersuisut.gl</p> <p>Uden at vise videoen, der cirkuleres på de sociale medier, skal vi høre hovedpunkterne i videoen.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>We have now heard results from the surveys and resumés will be sent to Nanortalik, maybe as files, so they can be viewed by Nanortalik citizens and others.</p> <p>They can also be found on the Government's webpage naalackersuisut.gl</p> <p>Without showing the video that is circulated in social media we are going to hear the main points in that video.</p>

<p>Eldur</p>	<p>[ENG/KAL]</p> <p>Aluu tamassi. Uanga Eldur Olafssonimik ateqarpunga, taavalu Amaroq Nalunamik pilersitsisuullungalu tassani pisortaaneruvunga. Ukioq manna pilersaarutitsivinnik siunissami qanoq ingerlatsiniarnitsinnik oqaluttuutsilaarniarpassi, tassa suliffissat kiisalu illoqarfimmi suliniutissavut eqqarsaatigalugit. Nalunami aatsitassarsiorfimmi namminermit inuit 150 missaat sulisorineqassapput. Massakkorpiaq taqqavani 60 missaannik sulisoqarpugut. Nalunamili suli amerlanerusunik sulisussarsioqqissaagut. Qaammatini tulliuuttuni aallutassarput annerpaaq tassaavoq kalaallit misilittagaat, ilisimasaat kiisalu sulisorisavut amerliartortissallugit. Assullu kajumissaarumavassi attavigeqqulluta, nittartakkatsigut pinngikkussi Facebookikkut, imaluunniit toqqaannartumik attavigaluta Nalunaliarutta allamukaruttaluunniit. Aaku suliffissat assigiinngitsut: Usisaatinik ingerlatsisut, igaffimmiut, ujarassiorut, aatsitassarsiorfimmi akuiaavimmilu teknikerit, tassa sulisussat assigiinngitsut. Suliassani aalajangersimasuni soqutiginnittut ikiorluarniarpavut pikkorissarumallugillu. Tamaasa ingerlassinnaavavut, soorlu qillerisut usisaatinillu ingerlatsisut, ujarassiorut, ingeniørit, allarpassuillu. Aasaanerani qillerisarnerit assigiinngitsut arfinillit ingerlatissavavut. Tassanissaaq suliffissaqartitsissaagut, qillerisarnernilu ataatsini 40-it missaannik.</p>	<p>[ENG/DK]</p> <p>Hej allesammen. Mit navn er Eldur Olafsson og jeg er direktør og grundlægger af Amaroq Nalunaq. Jeg vil fortælle jer lidt om det vi planlægger at gøre i år og fremover i forhold til vores operationer i relation til jobs og listen af projekter vi udfører sammen med fælleskabet. Selve minen ved Nalunaq vil beskæftige omkring 150 folk. I øjeblikket har vi omkring 60 personer på stedet, som arbejder for os. Men vi vil spørge efter og kigge efter flere folk til at arbejde for Nalunaq. I de kommende måneder vil vi fokusere på at få så megen grønlandsk ekspertise, know-how og folk til at slutte sig til os. Vi opfordrer dig meget til at kontakte os, enten gennem vores hjemmeside, Facebook eller direkte til os, når vi besøger Nalunaq eller andre steder i nærheden. Disse jobs er af forskellig slags. Det kan være at køre en lastbil, det kan være at arbejde i køkkenet, rengøring, det kan være at arbejde som geolog, kvartalsteknikker i minen, i oparbejdningværket, så meget forskelligt.</p> <p>Vi vil aktivt hjælpe alle, der er interesserede i et bestemt fag og ønsker at arbejde med det gennem</p>	<p>[ENG]</p> <p>Hello, everybody. Hey, my name is Eldur Olafsson, and I'm the CEO and founder of Amaroq Nalunaq. I want to let you know a little bit about what we are planning to do this year and in the future in our operation in relation to jobs and the list of projects we do with the communities. So, the mine itself in Nalunaq will employ in total about 150 people. Currently, on site, we have about 60 people working for us. But we will be asking and looking for more people to work for Nalunaq. Now, in the next coming month, we very much focus on bringing as much Greenlandic experiences, know-how, and people to join us. And we very much urge you to reach out, either through our webpage, Facebook, or directly to us, uh, when we will visit Nalunaq or any other sites around. These jobs are of various different types: they can be working on a truck, they can be working in the kitchen cleaning, they can be working as a geologist, quarter technicians in the mine, in the processing plant, so various different. We will actively help anyone who is interested in a certain trade and wants to do it</p>
--------------	---	---	---

	<p>sulisoqartassalluta. Tamatuma saniatigut kommunit suleqatigaavut soorlu timersornikkut, nunalerisunik, savaatilinnik, kiisalu Islandimi savaatilinnik suleqateqarluta, orpinnik ikkussuiniarpugut, Kujataamiunillu suleqateqarluta allanik suliaqarniarluta. Maaniippugut suliffeqarfimmik Kalaallit Nunaanneersumik ingerlatsiniarluta. Aatsitassarsiorfik ukiuni arfineq-marlunni ingerlasussatut naatsorsuussaavoq. Ukiulli tamaasa aatsitassarsiorfiup atuunna sivitorniarlugu sulisassaagut, upperaarpullu Nalunaq ukiuni tulluuttuni 20-ini paaaffigineqarsinnaassasoq. Aamma takorluugaraarput mingunnangitsumik nukissiornerit eqqarsaatigalugit Naalakkersuisut nunaqqatigiillumi suleqatigissagivut. Kiisalu, minnerunngitsumik suliffeqarfiit maaniittut tamaasa assorsuaq qutsavigaavut. Suliffeqarfiit qulit missaanniittut suleqatigaavut: Taakkulu tassaapput: HK Transport, Sermeq Helicopters, South Greenland Boat Charter, Disko Line, innaallagisserisut, mekanikerit, angallatinik attartortitsisartut, 66 North, allarpasuillu suliffeqarfitsinnik qanimut suleqateqartut. Tassa nalilinnik tunniussisarpugut. Tassa Kujataani namminersortuni aningaasaliisuni annerpaavugut, immaqami allaat Kalaallit Nunaanni. Erniinarlu aamma akileraarutit aningaasanillu atuinerit atorlugit aamma nalilinnik tunioraalerumaarpugut, taakkulu inuiaqatigiinnut aningaasarsiornermullu siammakaalissapput. Qujanarujussuaq. Apequtissaqarussi apereriannuarisi.</p>	<p>at få uddannelse. Det drejer sig både om arbejde med boremaskiner, eller en lastbil, men også for folk som er interesserede i for eksempel geologi eller mineteknik. I løbet af sommeren vil vi have tre til seks boreprogrammer. Der er mange muligheder for at arbejde hos os, og vi har omkring 40 personer på hvert boreprogram. Ud over det, arbejder vi aktivt med kommunen inden for områder som landbrug, fårefarme og islandske fårefarme, træplantning og forskellige andre projekter, som vi vil udføre sammen med fællesskabet her i Sydgrønland. Vi er her for at udvikle en grønlandsk virksomhed og selv om minens levetid på nuværende tidspunkt er syv år, vil vi hvert år forsøge at forlænge den, og vi tror på at der vil kunne være minedriften ved Nalunaq de næste 20 år. Visionen er også at arbejde på andre projekter sammen med regeringen, så som grøn energi til miner men også til samfundet. Og sidst men ikke mindst, er vi taknemmelige for støtten fra de lokale firmaer, som jeg tror omfatter i alt omkring 10 firmaer. De er HK Transport, Ceramic Helicopters, South Greenland pole charter, Disco Lines,</p>	<p>to get training. And we can do that both, uh, for roles like being on drilling machines or a truck but also if we have interested people, for example, in geology or mine engineering, etcetera, etcetera. During summers, we have three to six drilling programs. There are also opportunities working with us, and we have about 40 people on each drilling program. In addition to this, we are actively working with all municipalities in fields like sports, cooperation with farmers, sheep farmers, and Icelandic sheep farmers, um, tree planting, and various other, uh, projects we want to do together with the community here in South Greenland. We are here to make a Greenlandic company, and, well, our initial mine life is 7 years, but each year we try to keep making that mine life longer and longer, and we believe that we can be mining in Nalunaq for the next 20 years. The vision is also to work on other projects together with the government, such as green energy for the mines but also for the community. And last but not least, uh, we are also, uh, grateful for all of the support from the local companies,</p>
--	---	--	---

	Qularinngilara apequtissaqartusi, uangalu akissuteqarumassaqaanga.	elektrikere, mekanikere, båd udlejere, 66North med flere, som alle sammen arbejder tæt sammen med firmaet. Så vi tilfører værdi. Vi er den største private investor i Sydgrønland og muligvis i Grønland, og vi tilfører snart værdi gennem skatter og investeringer til hele samfundet og økonomien. Mange tak. Hvis I har spørgsmål, så værsgo. Det er jeg sikker på I har, og jeg vil være glad for at besvare dem.	which are, I think, in total from around 10 companies. These are: It can be HK transport, Ceramic helicopters, South Greenland pole charter, Disco Line, electricians, mechanics, Boat chartering, 66 north, and more and more, everybody working close with the company. So, we are bringing in value. We are the largest private investor in South Greenland and probably in Greenland, and we bring in value soon enough through taxes and investment within filters into the whole society and the economy. Thank you very much. If you have any questions, please, I'm sure you have, then we're happy to answer them.
Anna Peter	[KAL] Qujariarluta, Apeqqutinut, innuttaasut apequtissaanut tikinnginnitsinni 10 min. missaa pauselaariarluta, unillatsiariarluta qeqqanut aallarteqqissaagut.	[KAL/DK] Vi siger tak for nu og inden vi går videre med spørgsmålene, skal vi holde 10 minutters pause og bagefter starter vi igen.	[KAL/ENG] We say thank you for now and before we go on with the questions, we must take a 10 minutes break and start again afterwards.
Anna Peter	[KAL] Tusaasaqarpisi sulii?	[KAL/DK] Kan I stadig høre os?	[KAL/ENG] Can you still hear us?
Anduut	[KAL] Tusaasaqarpugut, tusarnaarpassi.	[KAL/DK] Vi kan godt høre det.	[KAL/ENG] We can hear
Anna Peter	[ENG/KAL] Aap.	[ENG/DK] Ja.	[ENG] Yes.

	[KAL] Saqqummiisut suliffeqarfinningaanniit, Naalakkersuisuninngaanniit ingerlanneqareerput, paasissutissat saqqummiunneqareerput. Innuttaasut massakkut aperisinnaavusi.	[KAL/DK] Vi har lige haft en præsentation fra virksomheden og regeringen, hvor der blev præsenteret forskellige former for information. Nu har offentligheden mulighed for at stille spørgsmål.	[KAL/ENG] We just had a presentation from the Company and Government, various kind of information was presented. Now the public has opportunity to ask questions.
Anduut	[KAL] Qanoq sivistigisumik taqqavani Nalunami sulisarpat? Taavalu ulloq unnuarlu qanoq sivistigisumik freertoqartarpa? Taavalu akissarsiasat qanoq inissisimanersut?	[KAL/DK] Hvor længe arbejder han i Nalunaq? Og hvor længe holder man ferie i døgn? Og hvad er lønmodtager?	[KAL/ENG] How many days does one work in Nalunaq? And how long are the working hours? How are the wages?
Ida	[KAL] Immaqa uanga tassunga akilluarsinnaanerussaanga. Ida-mik ateqarpunga. Angerlarsimaffinngaanniit Nalunamut sullissisuvunga. Suleriaatsit assigiinngitsut ingerlaavarput, apeqqutaavoq sua tungaani sulineq taavalu kikkut aamma suleqataanersut. Amerlanertigut sapaatit akunneri pingasut sisamalluunniit ataavartumik sulisarput. Taqqavaniillutik. Sapaatit akunneri ataaseq marlulluunniit freeriarlutik aamma taamatut suliarloqillutik. Suliffeqarfik sorlermiinnerluni akissaatit nikerarput. Kisianni nikingarujussuanngillat. Timemusiai naligiikannerput ilai timemusiarput ilai ullormusiarput. Amerlanerpaat 12 time missaa suligajuttarput, ullut tamaasa. Sapaatit akunneranut ataasiarlutik freersinneqartarput akissarsiaqaannarlutik.	[KAL/DK] Måske er jeg den, der kan svare på dette. Jeg hedder Ida. Jeg arbejder for Nalunaq fra mit hjem. Vi har forskellige former for ansættelse alt efter hvor din arbejdsplads er og afhængig af hvem der har arbejdet. I de fleste tilfælde arbejder du i 3 eller 4 uger på stedet og har derefter 1 eller 2 ugers orlov og rejser tilbage til arbejdet. Lønnen varierer afhængigt af, hvor du arbejder. Men lønningerne er ikke særlig forskellige på forskellige områder. Timelønnen varierer ikke særlig meget og nogle har timeløn og andre har dagløn. De fleste arbejder i 12 timers skift hver dag. Der er en betalt fri dag. Jeg kan ikke angive timeløn, fordi	[KAL/ENG] Maybe I am who can answer this. My name is Ida. I work for Nalunaq from my home. We have different types of employment depending where your workplace is and depending on who is working. In most cases, you work for 3 or 4 weeks on the site and then have 1 or 2 weeks leave and go back to the work. Wages vary depending on where you work. However, wages are not too different in different areas. Hourly wages do not vary too much and some have hourly wages and others have daily wages. Most work 12 hours shift, everyday. There is one day paid free day. I cannot specify

	<p>Timemut akii saqqummiussinnaanngilakka aatsaat suliumasoqartillugu saqqummiunneqartarput. Assigiikannertarput ilai ullormusiaqartarput ilai timemusiarlutik. Ullormut angerlarsimaffik qimallugu suliartoraanni tapigineqartartoq tapigitinneqartarpoq. Allatigullu aamma tapeqartarput, pinngitsoornatik malittarisassaqartarput, suliinnaavillutik sulisimagagamik tamakku aamma tapisiaritinneqartarput. Tamakku aamma eqqumaffigivagut. Imaanngilaq 12 time suligamik tapeqanngitsut, kisianni tamakku tamarmik eqqarsaatigalugit ullormusiaqartarput.</p>	<p>den kun oplyses for dem, der er ansat. Lønningerne varierer ikke særlig meget, nogle har timeløn andre dagløn. Du får også tillæg for at arbejde væk fra hjemmet. Der er også andre løntillæg, og der er klare retningslinjer for tillæg. Du får også bonus, hvis du arbejder hele tiden. Dette er vi også opmærksomme på. Det er ikke sådan, at du ikke får tillæg, hvis de arbejder 12 timer i døgnet, men daglønnen tager højde for dette.</p>	<p>hourly wages because they are only disclosed for those that are employed. Wages do not vary too much, some have hourly wages others daily wages. You also get supplement for working away from home. There are also other wage supplements and there are clear guidelines for supplements. You also get bonus if you work whole times. We are also aware of these. It is not like that they do not receive supplement if they work 12 hours a day, but daily wages take account for these.</p>
Anduut	<p>[KAL] Ulloq unnuarlu sulisarpat?</p>	<p>[KAL/DK] Arbejdes der døgnet rundt?</p>	<p>[KAL/ENG] Is there 24-hour work?</p>
Ida	<p>[KAL] Holdit, ulloq unnuarlu tamarmik sulinnigillat. Kisianni suliffeqarfiit ilai ulloq unnuarlu suliffiupput, soorunami 12 affa taava 12 time, skifte holdeqartarput suliffeqarfiit assigiinngitsut soorlu suleqatigiiat ukua sillimaniarnermut sulisut taakkua ulloq unnuarlu ingerlasarput, taavalu qaarsummi ingerlallualeriarunik unnuarsiortoqartarlutillu pisussaassapput.</p>	<p>[KAL/DK] Ikke alle arbejdsgrupper arbejder 24/7. Nogle gør det dog, selvfølgelig i to skift. Nogle hold, som sundheds- og sikkerhedshold, har dag- og nattevagter. Og når der er fuld produktion i minen, vil arbejdet foregå 24/7</p>	<p>[KAL/ENG] Not all work teams work 24/7. Some do though, of course in two shifts. Some teams, like health and safety teams have day and night shifts. And when there is full production in the mine work will be 24/7.</p>
Anduut	<p>[KAL] Taava unaana aamma oqaatigeriarakku, illoqarfimmiik illoqarfimmut akissarsiaat assigiinngitsut. Taannartaa sooruna taamatut inissisimava?</p>	<p>[KAL/DK] Og så har jeg også sagt, at det er en forskellig løn for byen by.</p>	<p>[KAL/ENG] You said that wages are different from town to town. Why is it so?</p>

Ida	[KAL] Naamik, illoqarfimmiik illoqarfimmiinngilaq. Una, suliffeqarfimmiik suliffeqarfimmut, soorlu HK transportikkut immikkut iluminni aaliangiisarpur sulisortik timemut qanoq akeqassanersoq, taava aamma Arctic Unlimited immikkut nammineq sulisortik akissarsiassa at aaliangertarpaat. Taamaakkami oqarsinnaanngilagut uku taamatut akeqarput, uku imatut. Suliffeqarfimmiik iluminni taakkua isumaqatigiissutigisarpaat.	[KAL/DK] Nej, det er ikke tilfældet. Det, jeg mente, var, at forskellige entreprenører har forskellige lønninger. Eksempelvis bestemmer HK Transport internt, hvad de vil give i timeløn, Arctic Unlimited bestemmer også, hvad de giver deres medarbejdere. Det er grunden til, at vi ikke kan sige, hvor meget forskellige arbejdere tjener. Dette er op til den enkelte virksomhed.	[KAL/ENG] No, that is not the case. What I meant was that different contractors have different wages. For example, HK Transport internally decide what to give in hourly wages, Arctic Unlimited also decide what to give to their employees. That is the reason why we cannot say how much different workers earn. These are up to individual companies.
Anduut	[KAL] Ok, qujanaq. Imaallaat paasinarsivoq.	[KAL/DK] Ok, qujanaq. Det viser sig at være et våde.	[KAL/ENG] OK, thank you. Now it is clear.
Ida	[KAL] Una aamma erseqqissaalaaquaa. Suminngaanniilluunniit Kalaallit Nunaanninngaanneeruit, Islandiminngaanneeruit imaluunniit Nunarsuarmi allaminngaanneeruiluunniit akissarsiat taakkuupput. Imaanngilaq Kalaaliugaanni imaluunniit Qallunaajugaanni akissarsiaat nikingatinneqartut, taakkua nakkutigisarpagut tamarmik.	[KAL/DK] Han vil også have mig til at præcisere, at uanset hvor du kommer fra, Grønland, Island eller hvor som helst i verden, så er lønnen den samme. Lønningerne afhænger ikke af oprindelseslandet. Det sørger vi for.	[KAL/ENG] He also wants me to specify that no matter where you come from, Greenland, Iceland or anywhere from the world, the wages are the same. Wages do not depend on country of origin. We make sure that.
Anduut	[KAL] Una aamma apeqqtutigamiuk, qillerisut ingerlaannassappat? Qillerisoqaannaavissava? Tassa imaappoq, ulloq unnuarlu ingerlanneqartassappat?	[KAL/DK] Har han også spurgt ham, at borerne fortsætter. Skal der bores efter boringen? Det vil sige, at det bliver en døgninstitution?	[KAL/ENG] There is a question on drilling. Will be the drilling continuous? That is, 24/7?
Eldur	[ENG/KAL] Aap	[ENG/DK] Ja	[ENG] Yes
Anna Peter	[KAL] Aap, angerpoq.	[KAL/DK] Ja, han er enig.	[KAL/ENG] Yes. He agreed

Eldur	[ENG/KAL] Aatsitassarsiorfik massakkut ukiuni arfineq-marlunni piusussatut naatsorsuutigineqarpoq. Taamaammat aatsitassarsiorfiup piunissaa sivitsorniassavaraput. Taavalu tamatuma eqqaani allanik peqateqarfeqarnersoq paasiniallugu juunimiit oktobarimut qillerisaqattaassaagut.	[ENG/DK] Minens levetid er i øjeblikket 7 år. Men vi vil forsøge at forlænge minens levetiden. Vi forerager også borerer fra juni til oktober i de omkringliggende område, for at finde ud af, om der er noget andet.	[ENG] The duration of the mine now is for 7 years. So, we will try to extend the mine living. Also we have drilling from June to October surrounding area, to find if there is something else.
Anna Peter	[KAL] Paasinarpa? Apeqqtissanik allanik, oqaaseqaatissanik allanik periarfissaqarpusi sulii.	[KAL/DK] Var det klart? I har stadig mulighed for at stille spørgsmål, hvis I vil det.	[KAL/ENG] Was it clear? You still have a chance to ask question if you like to do so.
Anduut	[KAL] Una aamma apeqqtigineqarusuppoq, nerisaqarnerup tungaatigut piniartunik aalisartunik periarfissaqarpa?	[KAL/DK] Der er også et spørgsmål, om fangerne og fiskerne også vil kunne sælge deres produkter?	[KAL/ENG] There is also a question if the hunters and fishermen will be able to sell their products too?
Eldur	[ENG/KAL] Aap, siorna aasakkut taama iliopugut, taamaalioqqissaagullu. Aammattaaq nunaqavissuniit, soorlu nunalerisuniit, toqqaannartumik imaluunniit suliffeqarfiit aqutigalugit pisiniartarnissarput sulissutigaarput. Suliaq taanna ingerlavoq, kisiannili aamma aalisartut allallu taqqavaniiput. Taamaammat tamakku misissorumasorujussuuavut. Massakkorpiaq suut tamarmik Nanortalimmi pisiarineqartarput.	[ENG/DK] Ja, det gjorde vi sidste sommer og vi vil fortsætte med at gøre det. Men vi arbejder også på hvordan for kan købe fra de lokale, for eksempel fra landmændene, om det det skal foregå direkte eller igennem firmaer. Det arbejdes der på, men vi fr også besøg af lokale fiskere på sided. Så der vil der formodentlig komme noget ud af. Men lige nu bringes alt ind fra Nanortalik.	[ENG] Yes, we have done last summer, we will also continue to do that. But we are also working on how we should buy from locals, for example from farmers, if that is going to be directly or via companies. This is work in progress, but we have also at site local fishermen and so on. So we are very much likely to look into that. So right now all of it is bought in Nanortalik.
Anna Peter	[KAL] Paasinarpa?	[KAL/DK] Var det klart (forståeligt)?	[KAL/ENG] Was it clear?

Anduut	[KAL] Ja, paasinarpoq. Una apequtigineqarpoq aamma piniartut pisaat taakani aamma tunineqarsinnaappanngooq?	[KAL/DK] Ja, det er klart. Jeg har også et spørgsmål. Kan fangerne sælge deres fangst på sited (lejren).	[KAL/ENG] Yes, it was clear. There is also a question if hunters can sell their catch at the site?
Eldur	[ENG/KAL] Tamanna misissorsinnaarujussuarparput.	[ENG/DK] Det kan vi bestemt se på. Ja.	[ENG] We can definitely look into that. Yes.
Ida	[KAL] Siorna misilittagaqarfigilaallatsiarparput aalisakkanik aalisartunut ataasiakkaanut pisilaartarluta. Kisianni massakkorpiag ajornartorsiutaalaarami nunanit allaninngaanniit akiliisarneq ingerlagami, ullorparujussuit atorlugit aningaasat kontoannut apuunniartaramik taanna eqqartornikuuarput suliffeqarfimmmmi, aamma pikkoriffiginerusoqaarput aalisartut piniartulluunniit pisiniarfigissallugit. Taanna suliassatsinnut ilaavoq aamma piviusunnortikkusoqaarput soorunami qaninnerusuninngaanniit aalisakkanik pisiniarsinnaanisarput, neqinillu arlaannik.	[KAL/DK] Vi har nogle erfaringer fra sidste år med at købe produkter fra enkelte fiskere. Det nuværende problem er dog, at betalingen kommer fra udlandet, og overførslen tager mange dage. Det er noget, vi har diskuteret i Selskabet, og vi vil rigtig gerne blive bedre til at købe produkter fra fiskere og fangere. Det er et af de mål vi gerne vil realisere, man kan selvfølgelig også ved fisk og kød fra nærliggende (byer).	[KAL/ENG] We have some experience from last year buying products from individual fishermen. However, current problem is that payment comes from abroad and the transfer takes many days. That is something we have been discussing inside the Company and we would really like to become better in buying products from fishermen and hunters. That is one of the goals we would like to realize, they can of course also buy fish and meat from nearby.
Anna peter	[KAL] Ersarippa? Apeqqutinik allanik?	[KLA/DK] Klar? Andre spørgsmål?	[KAL/ENG] Clear? Other questions?
Grønlandsk mand 2	[KAL] Siullermik saqqummiisut ukua mingutsitsinninnissamut maana saqqummiuppaat. Kisianni uanga issannugaara nalunnilarput qanga Nalunaagallarmat qaarusuup iluani fabrik	[KAL/DK] Den første oplægsholder fortæller, at der ikke vil være nogen væsentlig forurening. Jeg er dog ikke sikker. Som vi ved, producerede det tidligere firma	[KAL/ENG] First presenters say that there will be no significant pollution. I am sure though. Like we know, previous company produced gold inside the mine,

	<p>kemikaaliaasanik suliaqarluni kuultit suliaqartarput. Taava aamma saniatigut atorneqarnikuuvoq malmit avalaanneqarlutik Nunanut allanut suliassanngortinneqartarput. Sorleq uani atorniarneqarnerpa? Uani eqqarsaatigivara qaarsuup iluani kemikalianik atuisarnermi soorlu ukiarmi naluara qanoq annertutigisumik kuuk aqqutigalugu pinngortitamut navianaateqarsinnaanersoq? Kisianni sorleruna uani atorniarneqartoq? Malmip avalatsillugu imaluunniit Nalunami kultivittaa naammasseriarlugu avalatsinneqarluni, imaluunniit avalatsinneqariarluni suliaritinneqartassanersoq?</p>	<p>guld inde i minen ved hjælp af kemikalier. Også malmen plejede at blive sendt til udlandet til videre forarbejdning. Hvilken metode skal bruges? Her tænker jeg på brugen af kemikalier inde i minen. Jeg ved ikke hvor skadeligt det er hvis der er udledning til elven? Men hvilken behandlingsmetode vil I bruge her? Vil I sende malmen væk eller producere guldet i Nalunaq, eller foregår guldproduktion i udlandet?</p>	<p>using chemicals. Also, the ore used to be shipped abroad for further processing. Which method is going to be used? Here I am thinking about usage of chemicals inside the mine, I do not know how harmful it is if there is discharge to the river? However, which processing method are you going to use here? Are you going to ship the ore or produce the gold at Nalunaq, or gold production abroad?</p>
Eldur	<p>[ENG/KAL] Aap, ilumoorpoq qangaanersoq cyanid atorneqartarsimammat. Massakut akuiavik taanna ingutsersimalerparput. Massakut akuiavimmik qaarusuup avataaniittumik sanavugut. Periaatsit nutaaliaanerpaat atorpavut kuultillu immikkoortiternerani sananeqaatinik ulorianartunik atuinavianngilagut. Naatsumik oqaatigalugu imaaliortassaagut: ujaqqat qajuusaasanngorlugit sequtsertassavavut, taavalu imililaariarlugu sajukulaartikkutsigu kuultip 70%-iata missaa nakkassaaq. Tassa noqitsineq atorlugu immikkoortitsinermik taaneqartarpoq. Kuultillu sinnera seqummareqisoq qaqorsaataasalerlugu puaasarfigitittassavarput, kuultilu puaasanut nipittassaaq sinneralu taamaalilluta tigusassavarput. Taavalu akuiarnerlukut panersissavavut</p>	<p>[ENG/DK] Ja, det er korrekt at man tidligere brugte cyanid. Det anlæg har vi nu revet ned. Vi bygger et nyt anlæg udenfor. Vi bruger den nyeste teknologi, og der vil ikke være noget skadeligt stoffer i processen til at fjerne guldet. Og hvordan det virker, er kort sagt, at vi bryder klippen ned til pulver, vi hælder en lille smule vand på, og ved at ryste materialet vil cirka 70% guld falde ned på grund af tyngdekraft. Og resten af guldet, som er meget småt, bliver heldt ned i en organisk opløsning. Vi blæser så luft gennem opløsningen, og guldet sætter sig fast på luftboblerne, og det er sådan, vi tager resten af det ud. Vi tørrer derefter alt materialet, og</p>	<p>[ENG] Yes, it is correct in the old days they have used cyanide. We have now demolished that plant. We are building a new plant outside. We are using newest technology, and they will be no harmful material in the process to taking the gold off. And how it works, in simple term, is that we break the rock down into powder, we put a little bit of water and by shaking the material approximately 70% gold will fall down. This is (called or gold) gravity. And the rest of the gold that is fine, goes into organic solution and we blow air through the solution and the gold get stuck on the air bubbles, and it is how we take</p>

	qaleriiaarlugillu. Nunnioriarlugit taava qaavatigut naasulersorlugulu orpilersussavarput.	stabler resten af materialet. Vi lader det gå ind i landskabet, og vi planter vegetation og træer oven på det.	the rest of it. We dry all the material, and we stack the rest of the material. We landscape it and we put vegetation and trees on top of it.
Anna Peter	[KAL] Paasinarpa?	[KAL/DK] Var det klart?	[KAL/ENG] Clear?
Anduut	[KAL] Aap paasinarpoq.	[KAL/DK] Ja, det var klart.	[KAL/ENG] Yes, it was clear.
Anna Peter	[KAL] Apeqqutinik allanik	[KAL/DK] Andre spørgsmål?	[KAL/ENG] Other questions?
Aningaaq	[KAL] Saqqummiinissinni ilaanni ilinniartitaanerit suliffiillu annertusineqarumaarput. Soorlu uanga meeqqat atuarfianni ilinniartitsisuuvunga, pinngortitalerinermi ilinniartitsisuullunga. Soqutigisannik ilinniartitsillunga, kuultisiorfissaq Nalunami ukiorpassuarni ingerlarpasilerami Nalunami atuarnut anginernut soorlu illoqarfimmi maani Nanortalimmi suliffeqarfimmut aggiussinnaanginnatta. Maani suliffeqarfippassuit matoorarnikuugamik allaffeqarfiit tamarmik maani peerunnikuugamik. Taava una iluatigigaluariga atuarnut anginernut ineriartornerminni pinngitsooratik nammineq isummertartussaagamik, meeqqat atuarfianninngaanniit, suliffeqarfik ingerlallualerpat atuarnut anginerit paasisassarsiorlutik Nalunamukarlutik periarfissarsisinnaassanerpat? Atuartuutigit anginerit erligisaratsigit illoqarfitsinniitiinnartikkusullugit anguniarusuttuarteratsigu, taamaammat	[KAL/DK] I et af dine oplæg sagde du, at uddannelsen og beskæftigelsen vil stige. Jeg er fx lærer i folkeskolen og underviser i naturvidenskab. Jeg underviser inden for mit interesseområde. Som vi ser det, er det meget sandsynligt, at driften i Nalunaq vil fortsætte i årevis. Ældre elever her i Nanortalik har ikke større arbejdspladser at besøge. Mange virksomheder og forvaltninger er lukket. Ældre studerende skal til sidst bestemme deres erhverv. Ville det være muligt at tage på studietur til Nalunaq for de ældre elever? Vi kan rigtig godt lide, at ældre studerende bliver her i byen, og det kan Nalunaq hjælpe os med i fremtiden. Det ville være rigtig godt, hvis Nalunaq kunne støtter os, da det vil betyde fremskridt for elever, forældre og for os. På den måde vil de også overveje at blive i deres hjemby.	[KAL/ENG] In one of your presentations you said that education and employment will increase. I am, for example, a teacher in the public school and I teach natural sciences. I teach in the area of my interest. As we can see, it is very likely that operations in Nalunaq will go on for years. Older students here in Nanortalik do not have larger workplaces to visit. Many companies and administrations have closed down. Older students will eventually have to decide about their profession. Would it be possible to take on field trip to Nalunaq for the older students? We really like to have older students stay here in the town and Nalunaq can help us in that regard in the future. It would be very nice if Nalunaq support us since it will mean progress for students, parents

	<p>piffissaq ungasinnerusoq takorloorlugu Nalunaq iluaqutigisinnaavarput atuartut periarfissaanik Nalunaq ikorfartuisinnaassappat assut qujanassagalarpoq, atuartunut angajoqqaanut uagutsinnullu siuariaammik malitseqartussaagami, atuartut siuariaatigissagamik aamma nunamiiginnarsinnaanerminnik takorluuisinnaanngussagamik. Atuartut tusallatsiaannartarpaat, nalunngilaat kulteqartoq, nalunngilaat kultisiortoqartoq. Atuartut anginerit praktikkertarput Nalunaq pilerinarsarlugu, ilinniarfiit suunuku ingerlaqqiffigisinnaagaat. Atuartuutigit oqaatsitigit pikkoreqaat, Tuluttut pikkoreqaat, taamaammat tamakku aqutugalugit iluatinnaatillit katersorusunnaramik. Tamarmik iluaqutigisinnaaniassagatsigu. Paasinarpa taamak?</p>	<p>Eleverne hører kun lidt om det. De ved, at der er guld, og det er udvundet. Ældre studerende går i korte erhvervspraktik. Vi kunne gøre Nalunaq attraktiv. Hvilken form for uddannelse kan eleverne tage? Vores studerende er meget gode til sprog, gode til engelsk. Så vi vil gerne udnytte gode muligheder i de sager. Vi skal bruge alle de gode muligheder.</p> <p>Var det klart (til at forstå)?</p>	<p>and to all of us. This way they can also consider staying in their hometown. Student only hear about it briefly. They know that there is a gold and it is mined. Older student might go on short vocational internships. We could make Nalunaq attractive. What kind of education can students take? Our students are very good at languages, good at English. So, we would like to utilize good opportunities in those matters. We have to use all the good opportunities.</p> <p>Was it clear?</p>
Anna Peter	<p>[KAL] Apequt ersarittoq</p>	<p>[KAL/DK] Klart spørgsmål</p>	<p>[KAL/ENG] Clear question.</p>
Eldur	<p>[ENG/KAL] Aap, qujanarujussuaq tikkuakkannut pingaarutilimmut. Tamanna assorsuaq pingaartipparput pitsaanerpaamillu naammassiniassallutigu. Pilersaarutigisatsinnik assersuuteqarfigilaassavakkit. Kisianni Nanortalimmi ilinniarititsisutut suleqatiginerit ingerlateqqikkusoqaarput, assersuutigalugulu oqarnittut paasisassarsiortitsisarulluta. Soqutiginninneq ukiunneriniilli pilersikkusupparput. Kisiannili aamma</p>	<p>[ENG/DK] Ja, mange tak for en meget god pointe. Du ramte et punkt, som vi lægger stor vægt på, og vi vil gerne gøre det så godt, som vi kan. Så bare for at give dig nogle eksempler på, hvad vi har planlagt. Men vi vil meget gerne fortsætte kontakten med dig, som underviser i Nanortalik, og se om vi kunne samarbejde om f.eks. en studietur, som du nævnte. Vi vil gerne øge interessen fra den unge</p>	<p>[ENG] Yes, thank you very much for very good point. You hit a point that we put a huge emphasis on, and we want to do this as good in manners as we can. So just to give you some examples, what we have been planning. But we will very much continue with you, as a teacher in Nanortalik, and see if we could cooperate for example for a field trips as you mentioned. We want to rise</p>

	assersuutigalugu orpinnik ikkussuinermi kinguaariit inuusunnerusut aatsitassarsiorfimmuat aggettikkusuppavut takornarniartinniarlugit. Tamanna assut soqutigaaqput nunaqqatigiillu tikilluaqqullugit, tamatumalu peqatigisaanik aamma nunaqqatigiit ilinniarfigerusuppavut.	alder, men vi tager også fat på ting, som træplantning, hvor vi gerne vil have, at den yngre generation kommer til stedet for at deltage i det. Også at komme til minen og se stedet, er noget vi er meget interesserede i og vi velkommer at gøre noget for fællesskabet og samtidig lære af fællesskabet.	the interest from the young age, but we are also taking on things like we are doing tree planting, so we would want the younger generation to come to site, to participate on that. Also going under the mine, to see the site, this is something what we very much interest in and welcome to do for the community and the same time learn from the community.
Anna Peter	[KAL] Aningaaq ersarippa akissutaa?	[KAL/DK] Var det klart?	[KAL/ENG] Was it clear?
Aningaaq	[KAL] Orpinnik ikkussuilerussi Nanortallip atuarfia oqarfiginiarsiuk taava aggerumaarpugut.	[KAL/DK] Når i planter træer så vær venlig at underrette Nanortalik Skole, så kommer vi.	[KAL/ENG] When you are to plant trees, please notify Nanortalik School and we will come.
Another Greenlandic mand	[KAL] Sua tungaani ikkussuisagamik?	[KAL/DK] Hvor er det i vil plante træer?	[KAL/ENG] Where are they going to plant trees?
Ida	[KAL] Aasaq manna Qalassiassap eqqaani ikkussuisoqarpoq. Tassani orpinnik misissuisoqareerami ikkussuisoqareerlunilu, taanna siulliugallarpoq. Kisianni pilersaarutit malissagaanni Nalunap ungasinngisaani aamma misiliilluni ikkussuisoqartussaassaaq. Tassani ikiortigerusunnassaqaasi, atuartut ikiuisinnaassappata. Piffissaq qanilliarpat attavigineqarumaassaasi aamma tikitsinnagu attavigineqarsinnaajuannarpugut.	[KAL/DK] Der var træplantning i sommers omkring Qanassiassat. Det var det første udplantning efter en undersøgelse. Dog vil der efter planen være en eksperimentel træplantning nær Nalunaq-området. Vi vil rigtig gerne have din hjælp til projektet. Du vil blive kontaktet, når den tid kommer, men også inden det bliver for tæt på.	[KAL/ENG] There was tree planting this summer around Qanassiassat. It was the first planting project after a survey. However, according to plans there will be an experimental tree planting near Nalunaq area. We would really like to have your assistance with that project. You will be contacted when the time comes, but also before it gets too close.

Anna Peter	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Apeqqutinik allanik, apeqqtissaqartoqarpa? Kalistat oqaaseqalaarusuppoq.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Er der nogen der har andre spørgsmål? Kalistat vil gerne komme med en kommentar.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>Is anyone here with other questions? Kalistat would like to comment.</p>
Anduut	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Uanga aperilaarusuppunga, suli nalunamiinnerani.</p> <p>Maani Nanortalimmiuuvunga, Qaqortoq Narsarlu ilinniartoqarfiupput. Maani Nanortalimmi ilinniartoqarfeqanngilagut, Nalunaq firmarujussuuvog aningaasaliisartut nalunngilarput. Nalunaq Nanortalimmut qanittuaraarsuuvog arlaatigut taakku firmarujussuit taqqamani sulisut inuiaqatigiinnut tapiissutinik arlaannik tunniussisinnaappat, arlaannik pilersitsiniartoqarpat imaluunniit arlaatigut sunulluunniit?</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Jeg vil gerne stille et spørgsmål, mens vi stadig taler om Nalunaq. Jeg bor her i Nanortalik. Byerne Qaqortoq og Narsaq er uddannelsesbyer. Vi har ikke uddannelsesinstitutioner her i Nanortalik. Nalunaq er en meget stor virksomhed, der investerer. Nalunaq ligger meget tæt på Nanortalik. Disse store virksomheder, der opererer derinde, vil de donere penge, hvis noget bliver startet, bare hvad som helst?</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>I would like to ask a question while we are still on Nalunaq. I live here in Nanortalik. Towns of Qaqortoq and Narsaq are educational towns. We do not have educational institutions here in Nanortalik. Nalunaq is a very large company that invests. Nalunaq is very close to Nanortalik. These big companies operating in there, will they be donating money if something is being started, just anything?</p>
Eldur	<p style="text-align: center;">[ENG/KAL]</p> <p>Aap, suliffeqarfiit isumaqatigiissuteqarfigalugit sulisitavut tamaasa pikkorissaasarnissaannik suliamullu sungiusaasarnissaannik piunasaqaateqarfigaavut. Taamaammat isumaqatigiissutit tamarmik taama imaqarput, aamma suliffeqarfiit nunanit allaneersut kalaallinik sulisoqartut tamarmik taama pineqarput. Kalaallinik sulisoqarnissaannik annerujartuinnartumik piunasaqarfigissavavut. Suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanneersut kalaallinik atorfinitsitsinissaat pisariinnerugami taakkununga ajornanninneruvoq.</p>	<p style="text-align: center;">[ENG/DK]</p> <p>Ja, for alle virksomheder, vi har indgået kontrakt med, har vi stillet krav om, at de tager et uddannelsesprogram og uddanner folk i jobbet. Så hver eneste kontrakt, gør det muligt for international virksomheder, at ansætter grønlændere. Vi vil presse dem til at ansætte flere og flere grønlændere. Det er lettere for lokale virksomheder at ansætte grønlændere, fordi det er mere ligetil.</p>	<p style="text-align: center;">[ENG]</p> <p>Yes, each company that we have make contract with, have we make requirement they take a training program and train people in the jobs. So, all of each contract, like if that is international company that they hire Greenlandic people. We will pressure them to hire more and more Greenlandic people. It is easier to local company to hire Greenlandic people, because it is more straight forward.</p>

<p>Ida</p>	<p>[ENG/KAL] Apequtigineqarpoq suliffeqarfik Nanortalimmi aningaasaleerusunnersoq. Tassa Nanortalup aatsitassarsiorfimmu qaninnerpaajunera pissutigalugu. Nanortalimmut atasumik aningaasaateqarfiliorniarnepoq.</p>	<p>[ENG/DK] Det er mere et spørgsmål handler om, hvorvidt virksomheden er villig til at investere i folk i Nanortalik. Fordi Nanortalik er den nærmeste by til minen. Hvis du vil have fundamentet, skal du bygge det i Nanortalik.</p>	<p>[ENG] The question is more about if the company is willing to invest in people in Nanortalik. Because Nanortalik is the closest town to the mine. If there is foundations you want to build for Nanortalik.</p>
<p>Eldur</p>	<p>[ENG/KAL] Isumaqatigiissusiornerup oqaluuserineqanerani tassa aallutarput, tassa Nanortalimmi nunallit qitiutinneqarnissaat qanorlu uagut tunniussaqaarsinnaanersugut. Akileraarutinik iluanaaruteqartitsisinnaanerpugut. Kisianni suliffissat suut piginerivut aammalu illoqarfinni sumiinnissaat Naalakkarsuisunut isumagisassanngortikkusunneruarput. Kisianni Nanortalup illoqarfinni qaninnerpaajusup oqaloqatiginerata nanginnissaa assut soqutigaarput. Tassa Suliffeqarfii ataasiakkaat tamarmik ilinniartitsinermut aningaasaateqarfigisinnaasaat eqqarsaatigalugit Qanoq pisoqaarsimanagera assersuutigisinnaavarput. Immaqa South Greenland Boat Charter Poul Eriup ingerlataa tamassi ilisimavarsi, taanna Nalunamik ukiut arfineq-pingasut matuma siorna suleqateqalerpoq assullu alliarupiloorsimalluni. Tassalu Nanortalimmut tunngasut taama ittut nangikkusuppavut.</p>	<p>[ENG/DK] Så det vi fokuserer på, og det der er til diskussion i aftalen, er den centrale fokus på er de mennesker, der bor i for eksempel i Nanortalik, og hvad vi kan gøre for dem. Om vi kan skabe skattemuligheder. Men vi vil hellere tage fat i regeringen, om hvilke job vi har udført, hvilke byer og så videre. Men vi er meget interesserede i at fortsætte dialogen om Nanortalik, som er den nærmeste by. At tænke over eventuelle fonde hver virksomhed bidrager med til uddannelsen.</p> <p>Vi kan nævne et eksempel på hvordan det er blevet gjort. I kender sikkert alle til Sydgrønlands bådcharter Poul Erik, han startede sin forretning med Nalunaq for 8 år siden og siden er hans forretning vokset dramatisk. Det er det, vi vil fortsætte med at gøre for Nanortalik.</p>	<p>[ENG] So what we focus on and this is up for discussion in the agreement, the key focus are on the actual people who live in for example in Nanortalik and what we can bring to that. If we can generate tax avenues. But we will rather put it hands on the Government what we jobs have we done and what towns and so on. But we are very interested in continue the dialog about Nanortalik, which is the closest town. To think about any foundations each company contribute to the education.</p> <p>We can make an example how it has been done, you probably all know about the South Greenland Boat Charter Poul Erik, he started a business with Nalunaq 8 years ago and he has grown dramatically his business. This is what we want to continue to do for Nanortalik.</p>

Anna Peter	[KAL] Anduut ersarippa?	[KAL/DK] Ado, var det klart (forståeligt)?	[KAL/ENG] Ado, was it clear?
Anduut	[KAL] Aap ersarippoq, qujanaq. Imatununa, innuttanut arlaat soorlu pinnguarterfiit tapiiffigineqarsinnaanersut?	[KAL/DK] Ja, det var klart, tak. Vil det være muligt at donere penge til børnenes legeplads?	[KAL/ENG] Yes, it was clear, thank you. Would it be possible to donate money for children's playgrounds?
Naaja	[DK/KAL] Matumani tusarniaanerup marsip tungaanut ingerlasup nalaani saqqumiunneqartut tamaasa katersorpavut suliariumaarlugillu. Taavalu Naalakkersuisuniit isummerfigiumaarparput suliariniagaq akuerineqarsinnaanersaq, taavalu piumasaqaatit suusanersut, tassa avatangiisit aammali inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit. Ingerlatseqatigiiffiup, taavalu illuatungaani Naalakkersuisut kommunillu akornanni isumaqatigiissutaasussami assersuutigineqarsinnaapput oqaatigineqareersut, soorlu pinnguarterfiit imaluunniit aningaasatigut tapersuisuuffigisassat imaluunniit allat kommunimit innuttaasuniillu kissaatigineqartut. Taava isumaqatigiinniutigiumaarparvut, taamaammat suut oqaatigineqartut tamaasa naalaarpavut ingerlateqqikkumaarlugillu.	[DK] På den her høringsperiode, som kører indtil marts, samler vi alle de input, der er kommet, og bearbejder dem. Og så skal vi i Naalakkersuisut tage stilling til, om man kan godkende projektet til at gå videre, og på hvilke betingelser, både i forhold til miljødelen men også i forhold til samfundsdel. En del af det, det er den her aftale, der bliver indgået mellem selskabet på den ene side, Naalakkersuisut, og kommunen, for eksempel på nogle af de her ting, der bliver nævnt, som kan være legepladser eller sponsorater eller andet, som man ønsker fra kommunens og fra borgernes side. Så vil vi forhandle hen ad vejen, så vi hører alt, hvad der bliver sagt, og det bliver taget med i det videre.	[DK/ENG] During this consultation period, which runs until March, we collect all the input that has come in and process it. And then we in the Government have to decide whether the project can be approved to go ahead, and under what conditions, both in relation to the environmental part but also in relation to the community part. Part of it, is this agreement that is to be entered between the company on the one hand, the Government, and the municipality, for example on some of the things that are mentioned, which could be playgrounds or sponsorships or other things that you wish from the municipality and from the citizens. Then we will negotiate along the way, so that we hear everything that is said, and it will be taken into consideration.

Anna Peter	[KAL] Anduut ersarippa?	[KAL/DK] Ando, var det klart?	[KAL/ENG] Ado, was it clear?
Anduut	[KAL] Una aamma apeqquutigineqarfigineqarpoq, qaqugu suliarorfissat imaluunniit qinnuteqarfissat aallartikkumaarpat?	[KAL/DK] Der er også et spørgsmål her - hvornår starter arbejdet og hvornår det vil være muligt at søge job?	[KAL/ENG] There is also a question when work starts or when will it be possible to apply for a job?
Ida	[KAL] Ingerlaavartumik sulisussarsiornerit ingerlasarput. Massakkut aalaakkaasorujussuarnik igaffimmi sulisut ingerlaqqilernikuupput, aasaanerani nikerarujussuangaatsiareeriarlutik. Kisianni takkuttoqaraangat suligl aammalu Facebookimut ikkussorniarserisarpagut, kisianni suliffeqarfiit allat amigaateqaraangamik pissarsiortuaannarput. Kisianni ingerlaavassapput, sulisussat amerlatikkiartuaartillugit aamma ikkussorneqartartut amerlatikkiartorumaarput.	[KAL/DK] Rekruttering foregår løbende. Lige nu er cafeteriaarbejderne igen meget stabile efter meget udskiftning i løbet af sommeren. Men når der er ledige stillinger, lægger vi dem op på jobportalen suligl og Facebook. Andre virksomheder rekrutterer dog altid medarbejdere, når de har brug for dem. Igen vil rekrutteringer være løbende i takt med at et stigende antal job slås op.	[KAL/ENG] Recruitment is ongoing. Right now cafeteria workers are very stable once again after much flow during the summer. However, whenever there is job opening then we do post them in jobportal suligl and Facebook. Other companies however always recruit workers when they need them. Again, recruitments will be ongoing with increasing number of job openings.
Anna Peter	[KAL] Suliffissat suligl-ikkut saqqummertassapput.	[KAL/DK] Jobopslag findes på suligl.	[KAL/ENG] Job openings will be posted on suligl
Anduut	[KAL] Ok, paasivara.	[KAL/DK] Ok, det er forstået.	[KAL/ENG] Ok, I got it.
Anna Peter	[KAL] Apeqqutinik allanik? Naalakkersuisoq Kalistat Lund oqaaseqarusuppoq aamma.	[KAL/DK] Andre spørgsmål? Mininter Kalistat Lund vil gerne sige noget.	[KAL/ENG] Other questions? Minister Kalistat Lund would like to say something.
Kalistat	[KAL] Aap, tassa Naalakkersuisut sinnerlugit aammalu Avatangiisinut Naalakkersuisutut	[KAL/DK] Ja, på regeringens vegne og som miljøminister er jeg meget	[KAL/ENG] Yes, on behalf of the Government and as a Minister

	<p>maannamut takusagut tusaasagullu isumalluarfigaagut. Isumaqarpunga peqqissaartumik ingerlakkaat. Aamma ilaatigut Nalunamiippugut aammalu Tasiusaq, Narsarsuaq Alluitsup Paalu taamatut saqqummiiffigereerpagut.</p> <p>Pisortap oqarneratuut, nukissiuutit eqqarsaatigalugit, una Nanortallip ungasinngisaani kultisiorfissaq ingerlanneqartussaavoq. Taamaammat nalunngilarput piffimmi allami aamma piareersartoqartoq, soorlu Amitsoq eqqarsaatigalugu. Taamaatumik nukissiuutit sulaaritortut (diesel) soorunami aallaqqaammut qularnanngilaq siullermik atorneqassasut. Kisianni suliffeqarfiup pisortaata oqarneratuut Naalakkersuisullu suleqatigiiffigisariaqarparput periarfissat allat mingutsitsinngitsumik nukissiuuteqarfissat sukkut periarfissaqarneranik. Tassani aamma soorunalimi Nanortallip illoqarfia eqqarsaatigalugu tassani atorluarsinnaanera pisinnaassappat. Sulaaritortumik nukissiuuteqarneq siunissami oqaluttuaannanngortussaavoq. Sulaari benzina assigiinngitsullu killiffissaat massakkut qanilliartorpoq, taamaammallu naatsorsuutigineqarpoq ukiut 10-15 ikummatissat mingutsitsisut annikilliartorlutik ingerlalerumaassasut, taavalu ukua ikummatissat mingutitsinngitsut Nunatsinninngaanniit suliniutigut ingerlalluariarpata nukissiuutit mingutsitsinngitsut Nunatsinninngaanniit pilersinneqarsinnaanerat siunissamiimmat. Periarfissaqarfigineqarsinnaanngitsut</p>	<p>optimistisk på baggrund af det, vi har set og hørt. Mit indtryk er, at de gør arbejdet meget omhyggeligt. Vi har været i Nalunaq, Tasiusaq, Narsarsuaq og Alluitsup Paa for at holde oplæg som i dag.</p> <p>Som den administrerende direktør udtrykte det om energiproduktion, ligger denne guldmine tæt på Nanortalik. Her er vi også igang med at forberede andre projekter, som det i Amitsoq. Det er meget sandsynligt, at dieselbaseret energi vil blive brugt i første omgang. Som den administrerende direktør sagde, er virksomheden og regeringen nødt til at arbejde sammen og se på andre kilder til grøn energi. Vi skal også overveje, om byen Nanortalik også kan forsynes. Dieselbaseret energi vil være en saga blot. Diesel og benzin er ved at være slut. Så vi må forvente, at disse forurenende brændstoffer vil blive udfaset i løbet af de næste 10-15 år. Da vi arbejder på omstillingen til grøn energi her i Grønland, er grøn energiproduktion vores fremtid. Potentialer som vandkraft er uundgåelige. Jeg er klar over, at der er en sø i dit bagland, som er egnet til formålet. Så udnyttelse</p>	<p>for Environment I am very optimistic based on what we have seen and heard. My impression is that they are doing the work very carefully. We have been to Nalunaq, Tasiusaq, Narsarsuaq and Alluitsup Paa to give presentations like today. As the CEO expressed it concerning energy production, this gold mine is situated close to Nanortalik. We also know that there are other projects being prepared, like the one in Amitsoq. It is very likely that diesel based energy is going to be used initially. Like the CEO said, the Company and Government has to work together and look into other sources of green energy. We also have to consider that town of Nanortalik can be supplied as well. Diesel based energy is going to be a thing of the past. Diesel and gasoline are nearing their end. So, we have to expected that these polluting fuels will be phased out next 10-15 years. As we are working on transitioning to green energy here in Greenland, green energy production is our future. Potentials like hydropower are inevitable. I am aware of that there is a lake in your backcountry that is suitable for</p>
--	--	---	--

	<p>soorlu erngup nukinganic allaqqunneqarsinnaanngillat. Nalunngilara ilissi timissinni tatsimik peqartusi, taseq taamatut atorluarsinnaasoq, taamaattumik kuut tamakkua misissorluarneqarsinnaanissaat, aamma anorisaatit, seqerngullu nukingi aamma suleqatigiissillugit Nalunakutut ittut aammalu Amitsoq aallartisariarpat Naalackersuisuninngaanniit eqqumaffigaarput. Tamakku suliffeqarfiit ineriartortitseqatigisinnaanissaat qilanaareqaarput.</p>	<p>af disse potentialer sammen med vind- og solenergi, hvis Amitsoq-projektet bliver til virkelighed, er noget, vi er meget opmærksomme på i regeringen. Vi ser virkelig frem til at arbejde sammen med disse virksomheder i udviklingen af muligheder.</p>	<p>the purpose. So utilisation these potentials, together with wind and solar energy, also if Amitsoq project becomes reality, are something we are much aware of in the Government. We really look forward to working with these companies in development of possibilities.</p>
Anna Peter	<p>[KAL] Naalackersuisumut Kalistammut qujanaq. Apeqqutinik allanik apeqquteqarnissamik suli periarfissaqarpoq.</p>	<p>[KAL/DK] Vi takker minister Kalistat. Det er stadig muligt at stille spørgsmål.</p>	<p>[KAL/ENG] We thank Minister Kalistat There is still possible to ask a question.</p>
Anduut	<p>[KAL] Nukissiorfimmut tunngatillugu eqqaaneqarpoq ukiorpassuit qaangiummalli Tasiisaarsummik eqqartorneqartalermalli. Maannakkullu aamma eqqaaneqarpoq, taava massakkut qaqinneqarnerani apeqqutigineqarpoq qaqugu qanorlu piviusorsioertigiva taanna? Uatsi aana</p>	<p>[KAL/DK] Med hensyn til vandkraft har der været talt om en mulig placering ved Tasiisaarsik i mange år. Når nu det bliver taget op igen, spørger nogen, hvornår det vil blive gjort, og hvor realistisk er det? Vent, her er han.</p>	<p>[KAL/ENG] On hydropower, there has been talk on possible site in Tasiisaarsik for many years. Since it is brought up again, somebody asks when it will be done and how realistic it is? Wait, here is he</p>
Grønlandsk mand	<p>[KAL] Tasiisaarsuk Nanortallip Kommuneata qangarsuarli eqqaasarnikuuaa immaqa Kalaallit Nunaanni erngup nukinganic ikummatissaqarnissamut. Suliluunniit pineqanngilaq, immaqa kingullerpaarpaanngorumaarpoq.</p>	<p>[KAL/DK] Tidligere har Nanortalik Kommune talt om Tasiisaarsuk som et af de første vandkraftværker i Grønland. Den er stadig ikke en realitet. Måske bliver den bygget som den allersidste.</p>	<p>[KAL/ENG] Erstwhile Municipality of Nanortalik has talked about Tasiisaarsuk as one of first hydropower plants in Greenland. It is not even a reality yet. Maybe it will be constructed as very last one.</p>

	Paasinarpa?	Var det klart?	Was it clear?
Eldur	<p>[ENG/KAL] Nalunaq sinnerlugu akissuteqarsinnaavunga.</p> <p>Siullermik suliarisimasanni erngup nunallu kissaa atorlugu nukissorfiit sanaartortapakka. Atortulersuutit tamakku suliarinerini pitsaanerpaat ilaat tassaavoq taakku suliffissuarni atugassatut sananeqarsinnaammata, aamma nunaqqatigiinnit atugassatut. Suliffissuit aningaasaliisuusinnaapput nukissiorfinillu sanaartortuusinnaallutik, aatsitassarsiorfillu unippat taava assersuutigalugu Nanortalimmit ator neqalersinnaapput. Tassalu tamassa Nukissiteqarnermut Naalakkersuisumut oqaloqatiginnissutigerusutatta ilaat, tassa nukimmik mingunnangitsumik aatsitassarsiorfimmi kiisalu Nanortalimmi atugassamik sanaartornikkut suleqatigiissinnaanersut paasinarlugu.</p>	<p>[ENG/DK] Jeg kan svare for Nalunaq.</p> <p>I min tidligere arbejde bygger jeg vandkraft, geotermiske kraftværker. En af de bedste måder at bygge disse faciliteter på er, at du kan bruge dem både til industri, som ville være i vores mine, men også til lokalsamfundet. Og industrien kan være med til at dække investeringen, og arbejdet med at bygge kraftværket og når minen står færdig, kan det bruges af Nanortalik. Det er i hvert fald det, vi gerne vil have energiministeren yil at se på, om vi kunne samarbejde om at bygge den grønne energi til stedet også for Nanortalik.</p>	<p>[ENG] I can answer for Nalunaq.</p> <p>In my previous role I built hydro power, geothermal power plants. One of the best ways to build these facilities, is that you can use it both for industry which would be in our mine but also for the local community. And the industry can help to put into the investment, and the work to build the power plant and when the mine is finished can be used by like Nanortalik. So, this is the at least that we would like to have with the Minister in Energy to see if we could cooperate to build the green energy to the site also for Nanortalik.</p>
Kalistat	<p>[KAL] Tassa maannakkut angalanitsinni tamakku aamma patsisaaqataapput; innuttaasut isumaat aammalu suliffeqarfiit isumaat qanoq innersut, sukkot suleqatigiissitsinnaanersugut. Una ersarissorujussuuvog, uanga nammineerlunga mingutsitsinngitsunut nukissiuutinut pingaartitsisorujussuugama uumap suleqatigiissutigisinnaanissaa pingaarteqaara. Taamaammat qularissanngilarsi uteriarutta aammalu</p>	<p>[KAL/DK] Det er en af grundene til, at vi holder disse høringer; vi vil gerne høre, hvad offentligheden og virksomhederne har at sige, og hvordan vi kan arbejde sammen. En ting er meget klar, jeg er personligt meget interesseret i grøn energiproduktion, og derfor er jeg så interesseret i samarbejde om det spørgsmål. Så du kan være sikker på, at når du går</p>	<p>[KAL/ENG] These are one the reason why we are doing these hearings; we would like to hear what the public and the companies have to say and how we can work together. One thing is very clear, I am personally very interested in green energy production and that is why I am so interested in cooperation on that issue. So, you can be</p>

	<p>nalilersuereeriarutta una pingaartutut inissisimasutut tikinneqarumaarpoq. Isumaqarpunga suliffeqarfik taamatut piumassusilik tassa pilerinartutut suleqatiginialernissaa. Aamma oqareernittuut allanik aatsitassarsiortoqaleriarsaarsinnaanissaa soorlu Amitsoq, aamma taamatut annertusaaqataasinnaavoq tassuunakkut.</p> <p>Oqareernittuut sulaaritortut siunissaat annikilliaruaartinneqartussaammat mingutsitsinngitsunik aallaavilinnik taartaasussanik nassaartornissaq. Taanna pisussaaffigaarput, taamaattumik aamma tassuunakkut piviusunngortitsiartuaassalluta.</p>	<p>tilbage og har vurderet situationen, vil dette være en af prioriteterne. Mit indtryk er, at en virksomhed med den motivation er meget værd at arbejde sammen med. Andre mineprojekter, som det i Amitsoq, bidrager også til dette mål.</p> <p>Som jeg sagde tidligere, at da dieselbaseret energiproduktion er ved at blive udfaset, er vi nødt til at finde andre grønne alternativer. Vi er forpligtet til dette mål og vil arbejde for realisering af dette mål.</p>	<p>assured that when you go back and have assessed the situation, this is going to be one of the priorities. My impression is that the company with that motivation is very much worth working with. Other mining projects, like the one in Amitsoq, also add to that objective.</p> <p>Like I said previously since diesel-based energy production is being phased out, we have to find other green alternatives. We are obligated to that objective and will work for realization of that goal.</p>
Anna Peter	<p>[KAL] Nassuiaaneq ersarippa? Tusaasinnaanngilassi.</p>	<p>[KAL/DK] Var den forklaring til at forstå? Jeg kan ikke høre dig.</p>	<p>[KAL/ENG] Was the explanation clear? I can't hear you.</p>
Anduut	<p>[KAL] Aap, siullermut apeqqutaanut paasinarpoq. Kisianni aamma aperisoqaqqilaarniarpoq aamma.</p>	<p>[KAL/DK] Ja, det var klart med hensyn til det første spørgsmål. Men der er et andet spørgsmål.</p>	<p>[KAL/ENG] Yes, it was clear concerning the first question. But there is another question.</p>
Grønlandsk mand	<p>[KAL] Qaarusuup iluani sulissagaanni jumbortut imaluunniit jetlagit qanoq ingerlanneqartarnissaat paaserusunnaraluarpoq aamma.</p>	<p>[KAL/DK] Hvis man skal arbejde i minen, vil der være behov for operatører af lastbiler og scoops?</p>	<p>[KAL/ENG] If one is to work in the mine, will there be need for operators of trucks and scoops?</p>
Nutserisoq	<p>[KAL] Susut?</p>	<p>[KAL/DK] Hvad er det?</p>	<p>[KAL/ENG] What was that?</p>
Grønlandsk mand	<p>[KAL] Jumbortut imaluunniit scoopertut tamakkua.</p>	<p>[KAL/DK] Dem der laver Jumbo eller Scoops.</p>	<p>[KAL/ENG] Those that do Jumbo or Scoops.</p>

Eldur	[ENG/KAL] Aatsitassarsiorfitsinni qillerisariaqarpugut, qaartiterisariaqarluta, qalutaataasarsuit atortariaqarpavut, usisaateqartariaqarpugut taavalu mekanikerinik pisariaqartitsissalluta. Innaallagisserisoqartariaqarpugut, maskiinanik nakkutilliisoqartariaqarluta kiisalu aserfallatsaaliisoqartariaqarluta.	[ENG/DK] I den mine, vi har, skal vi bore, vi skal sprænge, vi skal bruge scoops (læssemaskiner), og vi har brug for lastbiler, og vi har brug for mekanikere. Vi har brug for elektrikere i minen og i forarbejdningsanlægget, vi har brug for controllere, der styrer maskineriet og derefter vedligeholdelsen.	[ENG] In the mine we have, we need to drill, we need to blast, we need to scoop, and we need trucks and we need mechanics. We need electricians, in the mine and in the processing plant, we need controllers who control the machinery and then the maintenance.
	[DK/KAL] Inuiaqatigiinnut sunniutissanik nalunaarusiani sulisussat suut pisariaqartinneqarnersut allattorsimapput. Taamaammatt allassimasut taakku atuarneqarsinnaapput.	[DK] I VSB'en, der er der faktisk en liste over hvad for nogle roller og hvad for nogle jobs der er der brug for. Så man kan gå ind og læse listen.	[DK/ENG] In the SIA, there is actually a list of what kind of roles and what kind of jobs are needed. So you have a look to the list.
Nutserisoq	[KAL] Inuiaqatigiinnut suniutissanik misissuinermi atorfiit suut pisariaqartinneqarnersut, qassillu erseqqilluinnartumik allassimapput. Taakkua nanineqarsinnaapput nalunaarusiami.	[KAL/DK] Jobmulighederne er meget tydeligt beskrevet i VSB (rapporten), herunder hvor mange der er behov for. Dette kan findes i rapporten.	[KAL/ENG] Job opportunities are very clearly described in SIA, including how many are needed. These can be found in the report.
Anna Peter	[KAL] Nalunaarusiarlu taanna Naalakkersuisut nittartagaanni nassaarineqarsinnaavoq aamma.	[KAL/DK] Rapporten kan også findes på regeringens hjemmeside.	[KAL/ENG] This report can also be found on the Government's webpage.
Anduut	[KAL] Aap paasinarpoq.	[KAL/DK] Ja. Det er forstået.	[KAL/ENG] Yes. It's clear.
Anna Peter	[KAL] Kultisiorfik Nalunaq pillugu allanik apeqqutissaqartoqarpa aamma?	[KAL/DK] Er der andre spørgsmål om Nalunaq?	[KAL/ENG] Are there any other questions about Nalunaq?
Anduut	[KAL] Soorlu allanik apeqqutissaqartoqanngitsoq	[KAL/DK] Der er ingen spørgsmål.	[KAL/ENG] There are no other questions

<p>Anna Peter</p>	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Maanngaanniit utoqqatsissutigivaat Nanortalimmut tikilluta tusarniaaneq ingerlassinnaanngimmassuk. Kisiannilu una periarfissaq atorluarlugu apeqqutilliisunut takkuttunullu qujanarujussuaq.</p> <p>Taamaakkaluartoq tassa ataatsimiinneq naareeraluartoq Naalackersuisunut iserluni tusarniaaneriit apeqquteqarusukkaanni oqaaseqarusukkaanni 1. marts 2024 tikillugu periarfissaassaaq apuussinissaq. Aamma nalornissuteqaraanni periarfissaqarputi attaveqarnikkut Naalackersuisunut.</p> <p>Takkuttunut maanilu peqataasunut qujanarujussuaq.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Herfra beklager de, at de ikke kunne være hernede personligt til høringen. Men tak fordi I benyttede lejligheden til at deltage og stille spørgsmål.</p> <p>Selv om dette møde netop er slut, vil det stadig være muligt at stille spørgsmål via regeringens hjemmeside indtil 1. marts 2024. Hvis der er noget du er usikker på, kan du også stadig kontakte regeringen.</p> <p>Også mange tak til dem, der var til stede her.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>From here they regret that they cannot be down there in person for the hearing. However, thank you very much for taking this opportunity to participate and ask questions.</p> <p>If this particular meeting is over, it will be still possible to ask question via Government's webpage until 1st of March 2024. Also, if you are not sure you can still contact the Government.</p> <p>Thank you very much also to those who was present here.</p>
-------------------	--	---	--